

KMETOVOALEC

Glasiło Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena lista za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 8.

V Ljubljani, 30. aprila 1928.

Leto XLV.

VSEBINA: Mladim gospodarjem. — Pomlajevanje travnikov. — Pljučna črvivost pri prasičih. — Določitev trtnih sortimentov za Dolenjsko. — Boj proti peronospori. — Proti spomladni pozebi. — Cepljenje hmelja. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Književnost. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Mladim gospodarjem!

(Piše Vičanski Škerlec pri Veliki Nedelji.)

Veliko kmetijskih gospodarjev je vsled onemoglosti in starosti izročilo svoje posestvo v letošnjem predpustu svojim sinovom. Tak sin si je poiskal za svoje posestvo pridno in delovno ženo in gospodinj. Začetek novega gospodarstva pa je težak in tudi poznejše kmetijsko življenje ni z rožicami posuto.

„Dragi stanovski tovariš in novi gospodar! Ti nimaš drugega, kakor svoje posestvo. Iz tega posestva boš moral dobiti čim največ pridelkov. Izruvati in uničiti boš moral škodljivi plevel in iztrebiti zapuščen s trnjem porastel svet. Iz dosedaj zanemarjene zemlje boš moral napravljati rodovitnejša tla in vsak kosček zemlje do zadnjega kvadratmetra boš moral izkoristiti, tako kakor izkoriščajo drugi tebe, kajti od vseh strani ti doni klic „Več kruha in več plačila!“ To pa se ne zgodi kar tako v enem dnevu, in odkje jemati gnoj? Za nakup umetnih gnojil ni denarja. Živinskega gnoja je premalo, da bi čim večje pridelke črpal iz zemlje.

Ti si zdaj sam svoj gospodar in vladar na svojem posestvu. Vzemi vse tisto kot zaklad, kar so tvoji predniki in prejšnji gospodarji od hiše podili. To je gnojica, katero so smatrali za najhujšega sovražnika v svojem gospodarstvu. Videl si, da so imeli v sredi dvorišča gnojnični ribnik, v katerem so se kopale race in so regljale žabe svojo jutranjo in večerno pesem. Kar je pa bilo te zlahtne kaplje več, so jo po jarkih podili od hiše. Naj bo komu prav ali ne, kaj meni to mar. Za kar imam pričanje, si ne pustim stopiti na nohte.

Tvoje prvo delo naj bo v tvojem gospodarstvu, da si napraviš gnojšče in gnojnično jamo, da vloviš vso gnojico iz svinjakov, iz govejega hleva, in če imaš še zraven konje, da teče tudi ta gnojica naravnost v omenjeno jamo. Tlak v gnojšču betoniraj, tako da visi proti gnojnični jami. Padec naj bo povprečno 2 cm na en meter dolžine. To pa zaradi tega, da deževnica, ki priteče skozi gnoj, ne mora uiti, ampak teče naravnost v gnojnično jamo. Tlak gnojšča naj bo 12 cm debel (šest mer prodca in eno mero cementa). Stene v gnojnični jami be-

toniraj 20 cm na deblo in tlak v jami 20 cm (8 mer prodca in 1 mero cementa). Stene okoli gnojšča naj bodo 35 cm debele, vmes med beton položi železne žice 8 do 10 mm debele. Za te stene je vzeti 10 mer prodca in 1 mero cementa. Vso vodo s streh in dvorišča odstrani. Gnojnično jamo preračuni za vsako veliko živinče po 1 kub. meter.

Se nekaj ti imam opomniti. Kadar izvažam gnojnico, imam v svojem gospodarstvu važno opravilo, kajti, kar je lenemu človeku palica in konju bič, to je zemlji gnojica.

Ne ustraši se stroškov, ki jih boš imel pri teh napravah. Ta denar je naložen na visoke obresti v kmetijsko hranilnico po pregovoru, da je gnojnična jama — zlata jama. Kar nekateri (brez gnojničnih jam) izdajo za moderno pohištvo, lepe hiše, paruče, kar znosijo advokatom nepotrebnem, kar zaigrajo itd., vzemi Ti vsaj peti del od take vsote, pa si boš napravil moderno gnojnično jamo in vzorno gnojšče, ki bo kinč in ponos Tvojega gospodarstva, ter bo pretrpelo najmanj tri rodove. Mimoidoči pa bodo videli na tvojih njivah in travnikih moč in učinek gnojnice ter bodo delali za teboj. Dragi prijatelj! Upoštevaj, kar sem Ti raztolmačil, drugače ne prideš niti za peden naprej.“

V Vičancih, na velikonočni ponedeljek 1928.

Pomlajevanje travnikov.

Za travnike se pri nas premalo stori. V očigled dejstvu, da nam travniki pešajo v svoji rodovitnosti in da prodira po ruši čim dalje bolj raznovrstni plevel, se moramo tudi pri nas malo bolj pobrigati za travniško rušo, ki jo je treba v enem in drugem pogledu popraviti in izboljšati.

Naši sedanji travniki so nastali večinoma naravnim putem. Ruša se je sama zarastla. Trave, ki jo sestavljajo, pa niso večne. Dobre trave sčasoma izginejo, namesto njih se naseli plevel, ki je bolj trdoživ in malotreben, kakor so trave. Posledica take zamene pa je, da postane travniška ruša slaba in malovredna za krmo. Bolj vztrajna je dobra ruša po takih travnikih, ki jih zaliva v zgodnji pomladi rodovitna voda ali pa ki jih s pravišnim gnojenjem vzdržujemo v trajno dobri rodovitnosti.

Naša naloga je, da opešane in plevelne travnike popravljamo in zboljšujemo. Veliko se da doseči s primernim gnojenjem. Razne slabe trave in plevelna zelišča se umikajo gnoju. Največ bomo pa dosegli, če travniško rušo obenem podsejemo s pripravno mešanico travnega semena. S tako podsetvijo bomo dosegli, da se bo ruša pomladila, namreč izboljšala in zgostila. Za podsetev se priporočajo posebno travniška bilnica, pasja trava, francoska pahovka in angleška ljulika, katera semena niso draga in se lahko dobe. Izmed detelj pa kaže primešati nekoliko semena domače detelje, bele detelje in hmeljne lucerne. To mešanico lahko sejemo spomladi ali pa po prvi košnji.

Setev po prvi košnji je v toliko bolj naravna, ker se tudi trave v tem času naravnim potom razmnožujejo, če jih pustimo zoreti. Spomladna setev ima to prednost, da je spomladi več vlage v zemlji, ki je potrebna izklimim mladim rastlinam. Na vsak način bomo potrebne trave sami sejali in ne bomo pustili v ta namen ruše prezorevati. Važno je le, da odberemo za podsetev trave, ki v dotični legi dobro uspevajo.

Ko smo seme enakomerno raztrosili, je treba, da ga z brano zavlačimo v tla. Največ uspeha bomo dosegli, če je bil travnik v jeseni ali zgodnji pomladi tudi pognojen. V tem primeru se mlade rastline najlažje razvijajo. Uspeh podsetve se najbolj pozna v drugem in poznejših letih, ko se podsejane trave popolnoma obrastejo in zgoste.

R.

Pljučna črvivost pri prasičih.

To zimo so mi nepričakovano mnogi posestniki iz kamniškega okraja prinesli drobovje zaklanih prasičev v svrhu preiskave in določbe vzroka naglega obolenja, sosebno svinj po porodu. Največkrat so te živali tako naglo in težko obolele ter onemogle, da so jih lastniki zasilno in predčasno poklali.

V več primerih sem spoznal pri pregledovanju pljuč zaklanih prasičev, da so te živali obolele na vnetju sapnika in bronhij vsled naselitve nebroya črvičev v pljučih. Ti črviči se imenujejo pljučni črvi (*Strongylus paradoxus*).

Ti črvički v pljučih so kot nitka ali las debeli, 2—3 cm dolgi, beli, nekoliko rjavkasti, glisticam podobni črviči, kateri se družijo v klobčiče. (Pod. 21. b.) Najdeš jih v dušniku in njega vejicah, pomešane s penastimi slinami, navadno v silno velikem številu.

Črviči dražijo pljuča h kašlju, pijejo najboljši sok in naglo upropastijo svojega gostitelja ter povzročijo vnetje žleznice sopil, oz. celih pljuč. Prizadete živali začno pešati, ne jedo, postanejo klavrne in muči jih boleč kašelj. Prav posebno je pa škodljiva ta črvna nadloga brejim svinjam in svinjam-porodnicam. Tako je bilo več takih svinj že prve dni tega leta, potem ko so srečno rodile, zasilno zaklanih, pri katerih sem na drobovju dobral kot vzrok naglega in hudega obolenja — pljučno črvivost.

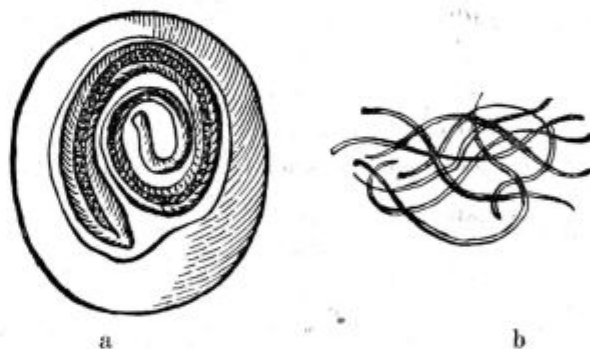
Do poslednjih časov je bila ta bolezen v tukajšnjih krajih zelo redka prikazen. Od silno de-

ževnega leta 1926., pa se je pljučna črvivost po svinjakh nepričakovano razpasla, kar potrjuje domnevo naravoslovcev, da pospešuje razmnoževanje teh črvičev najbolj splošna vlaga ter zamočvirjeni travniki in mlakuže, kjer se njih ličinke večkrat preleve in razvijajo ter spolno dozore šele v prizadetih živalih.

Črvivost pljuč je pri živalih težko ugotoviti, ako se ne posreči najti v izkašljanem, penastem žlemlu črvičev ali vsaj njih jajčec. (Pod. 21. a.)

Zanesljivih sredstev — zdravil — zoper pljučno črvivost še niso izumili. Poskušalo se je vbrizgavati neposrednje v sapnik sredstva, katera zamore črviče. Uspehi so bili dvomljivi ali jih pa sploh ni bilo. Staro sredstvo, katero se pa še danes uporablja, je: kajenje svinjakov z brinjem, roženimi odpadki, terpentinom in katranom. Še boljše je terpentin s katranom pomešan s posebnim inhalacijskim aparatom pršiti v okuženih hlevih. Vsa ta sredstva dražijo živali h kašlju in potem kašlja izmetavajo z žlemlom tudi pljučne črviče.

Največje važnosti je, dajati obolelim prasičem tečno, izdatno krmo, ker s tem zadobe moč in uporno silo, da premagajo mnogokrat močne napade črvičev ter da ozdravijo. Z velikim pridom se tu uporabljajo sredstva, s katerimi se tek pospešuje. Zelo uspešen je v tem primeru tudi „Zdravilni pra-

Pod. 21. a) Jajček pljučnega črva pri prasiču (*Strongylus paradoxus*) 300 krat povečan. — b) Dorasli črvi v naravni velikosti.

šek zoper obolenje prasičev“, katerega izdeluje in razpošilja lekarnar Mr. Stane Hočevnar na Vrhniki.

Brezdvomno pa je najboljšo varovati domače živali pred napadom oz. naselitvijo črvičev v njih pljučih. In zopet je potrebno poudarjati, da je snaga in večkratno razkuženje hlevov in svinjakov glavni pogoj zdravja naših domačih živali. Tudi prasič ljubi snago, če se mu jo nudi. Vsaj vsako pomlad naj bi se sleherni svinjak temeljito očedil in prezračil. Stene naj se z močnim apnenim beležem prebelijo in tudi tla naj se z beležem polijejo, korita zaparijo in posnažijo. Kdor pa zmore, naj nabavi še kako razkužilo v svrhu zatiranja glivic in parazitov v svinjaku in njega okolišu. Navodilo za razkužbo se dobi v vsaki lekarni, ali pri Chemotechna v Ljubljani, Meštni trg 10.

Na ta način obvarujemo svinjak nalezljivih bolezni in pljučne črvivosti.

Živinozdr. Sadnikar, Kamnik.

Določitev trtnih sortimentov za Dolenjsko.

Kmetijska družba je priredila dosedaj štiri ankete, na katerih so se poklicani strokovnjaki posvetovali o sortah, ki jih je priporočati za obnovo vinogradov. Te ankete so se vršile 19. marca v **Krškem**, 25. marca v **Brežicah**, 1. aprila v **Novem mestu** in 22. aprila v **Metliki**. Na vseh vseh teh anketah se je priznala potreba enotnejših nasadov z maloštevilnimi sortami, ki so po dosedanjih izkušnjah najbolj priporočljive za posamezne kraje. Prenehati pa je z mešanicami najrazličnejših trt, kakor jih imamo danes po naših vinogradih. Če hočemo naša vina lažje in po ugodnejši ceni prodajati, je treba, da pridelujemo enotna in boljša vina, ki bodo ustrezala zahtevam kupcev in vinskih trgovcev. Ni zadosti, da imamo svoje vinograde zasajene v lepih in v ravnih vrstah, ampak treba je, da delamo čiste nasade iz tistih sort, ki obetajo največ uspeha. To bodi cilj našega novega vinogradništva! Izginiti pa morajo mešanice številnih malovrednih sort, ki kvarijo dosedanje uspehe in otežkujejo vso vinsko kupčijo.

1. Trtni sortiment za krški okraj.

V Krškem je vodil anketo družbeni ravnatelj inž. **Lah**. Glavni poročevalec je bil vinarski nadzornik **Gombač**, soporočevalec pa sres. kmet. referent **Ambrož**. Posvetovanja so se udeležili številni priznani vinogradniki in strokovnjaki. Po uvodnih besedah družbenega zastopnika je glavni poročevalec obdelal vprašanje najbolj priporočljivih trtnih sort za krški okraj. Po razgovoru in debati, ki se je vršila glede tega vprašanja in glede vinskega pridelka v obče, so se udeleženci soglasno izrekli za to, da se ima pridelovati v glavnem **rdeča vina**, in sicer v razmerju z belim kakor 70 : 30. Glede posameznih sort se je predlagalo sledeče sorte in v tem-le razmerju:

a) črne sorte:	žametasta črnina ali kavščina	60%
	modra frankinja, portugalka	10%
b) bele sorte:	rdeča kraljevina	20%
	beli burgundec, traminec	10%
	skupaj	100%

Za nadaljnje poskuse se je priporočalo slankamenko, Neuburger (beli burgundec × silvanec) in Müller Turgau (rizling × silvanec). Popolnoma zavrglo se je samorodne trte.

Soporočevalec sres. kmet. referent **Ambrož** je priporočal kot podlage velikolistno Riparijo za navadne zemlje, Ripar'io-Berlandieri ali Teleki št. 8, imenovano tudi Kober 5BB za bolj apnene zemlje in višje lege, Rupestris Göthe 9 za lažje lapornate zemlje in puhljice, Solonis × Riparia št. 1616 za bolj vlažne zemlje z vsebino do 30% apna. Z Aramon-Rupestris Ganzin 1. in Mourvedre je delati še poskuse. Navzoči so se vjemali s temi izvajanj.

2. Trtni sortiment za brežiški okraj.

Anketo je vodil družbeni ravnatelj inž. **Lah**. Glavni poročevalec je bil vin. nadzornik **Gombač**, soporočevalec pa sres. kmet. referent **Simončič**. Prisostvoval je tudi družbeni tajnik **Kafol**. Posvetovanja so se udeležili številni in priznani vinogradniki in strokovnjaki brežiškega okraja. Spored posvetovanja je bil kakor v Krškem. Po predlogu glavnega poročevalca so se vsi navzoči zedinili, da se imajo

tudi znanprej pridelovati pred vsem **rdeča vina**, in sicer v razmerju z belimi kakor 60 : 40.

Glede posameznih vrst se je sprejelo sledeče razmerje:

a) črne sorte:	žamet. črnina ali kavščina	50%
	modra frankinja, portugalka	10%
b) bele sorte:	rdeča kraljevina	15%
	žuti plavec	10%
	laški rizling, beli burgundec,	
	traminec	15%
		100%

Glede ostalih sort in ameriških podlag, o katerih sta poročala ref. **Simončič** in **Kafol**, velja vse to kakor v Krškem.

3. Trtni sortiment za novomeški okraj.

Anketo je vodil družbeni zastopnik kmet. svetnik **Rohrman**. Glavni poročevalec je bil družbeni tajnik **Kafol**. Posvetovanja so se udeležili številni priznani vinogradniki in strokovnjaki novomeškega okraja, med drugimi ravnatelj inž. Podgornik, strokovni učitelj **Stoklas**, sres. kmet. referent **Malasek** in načelnik kmet. podružnice **Globevnik**. Glavni poročevalec je obdelal posamezne vrste, ki bi prišle za nove nasade v poštve. Po živahni razpravi, ki se je razvila med udeleženci, se je sprejel sledeči predlog:

Pridelovati je predvsem **bela vina** in to v razmerju z rdečimi kakor 70 : 30, torej ravno obratno kakor v krškem in brežiškem okraju.

Izmed posameznih sort naj pridejo sledeče v poštve, na splošno v tem-le razmerju:

a) bele sorte:	rdeča kraljevina	35%
	veltlinec, rdečebeli in zeleni	15%
	laški rizling, beli burgundec	10%
	traminec	5%
b) črne sorte:	žamet. črnina ali kavščina	25%
	modra frankinja, portugalka	10%
		100%

O ameriških podlagah je poročal tudi tajnik **Kafol** in priporočal **Rip. Portalis** za ilovnato zemljo, **Rip. Solonis 1616** za vlažno težko zemljo, **Aramon-Rupestris Ganzin 1.** za gručnato zemljo, **Rip. Berlandieri Teleki 8** za apneno zemljo in **Rup. Göthe 9.** namesto **Rup. montikola**, ki ne odgovarja našim razmeram.

4. Trtni sortiment za črnomeljski okraj.

Anketo, ki se je vršila v **Metliki**, je vodil družbeni predsednik **Sancin**. Glavni poročevalec je bil vin. nadzornik **Gombač**, soporočevalec pa družbeni tajnik **Kafol**. Posvetovanja so se udeležili v velikem številu vinogradniki iz vse Bele Krajine, zastopniki podružnic, med drugimi tudi oblastni poslanec **Nemanič**. Po predlogu glavnega poročevalca so se vsi navzoči izrekli za pridelovanje **belega vina** v razmerju s črnim kakor 70 : 30.

Posamezne sorte naj se razmnožujejo in sade v sledečem razmerju:

a) bele sorte:	rdeča kraljevina	35%
	vetlinec rdečebeli	15%
	silvanec, beli burgundec	10%
	laški rizling, bela žlahtnina	10%
b) črne sorte:	portugalka	20%
	modra frankinja	5%
	žamet. črnina ali kavščina	5%
		100%

Zavrgle so se domače sorte podbel in ranina ali lipna. Za poskušnje je saditi Neuburger. Izmed podlag je upoštevati Rip. $\times$ Portalis, Rip. $\times$ Solonis 1616, Aramon $\times$ Rupestris in Rip. $\times$ Berlandieri Teleki 8. Popolnoma izločilo se je Rupestris montikola.

Na vseh anketah se je poudarjala **potreba novih matičnjakov in trtnic** za vzgojo potrebnih podlag in cepljenk.

—n.

Boj proti peronospori.

Najhujši in najnevarnejši sovražnik vinogradov je brezdvomno palež ali peronospora, ki zamore v par dneh uničiti ves pridelek. Ne samo to, peronospora uniči tudi liste, pridelek za drugo leto in sčasoma lahko trte popolnoma zamori.

Mnogo se je že pisalo o tem v „Kmetovalcu“, kako zatirati peronosporo, vendar pa je še mnogo vinogradnikov, ki zelo brezbrizno izvršujejo škropljenje proti njej.

Da se ubranimo te zahrbtni bolezni, se je treba točno držati pravil o škropljenju trt z raztopino modre galice in apna. Pravila so sledeča:

1. S prvim škropljenjem moramo **zgodaj pričeti**. Škroplimo z 1% galico, ko trta odžene za komolec dolge sadike, t. j. pri nas koncem maja. Zelo važno je tudi, da pazimo v tem času na padavino. Ako pade izdaten dež, si moramo ta dan zapomniti in tekom 14 dni moramo trte poškropiti. Napačno je čakati, da začno trte cveteti. Takrat je navadno že prepozno.

2. V drugič škropiti takoj po cvetju z 1½% raztopino, v tretjič približno zopet po 14 dneh z enako močno raztopino modre galice. Tako izvršimo vsa tri škropljenja do polovice julija. Dobro je, če škroplimo zlasti v mokrotnih letih nekatere sorte še v četrti, n. pr. plavec, zeleni veltinec, tramin, da jih obvarujemo pred boleznijo na grozdju. V takem vremenu škroplimo vsaj s ½% močnejšo galico.

3. Pred vsakim škropljenjem naj se trte dobro podbere nepotrebnih mladik na starem lesu, da ne bodo delale goščave, ker se namreč te najprej okužijo od bolezni; ostale mladike je pravočasno privezati.

4. Pomniti je, da je zlasti prvo in drugo škropljenje posebno važno. Skrbno poškropimo ne samo liste, temveč tudi kabernike, da s tem preprečimo **grozdno peronosporo**.

5. Le v primeru slabega vremena, ko trsje predolgo cvete in je nevarnost velika, da bolezen nastopi, lahko škroplimo tudi med cvetjem. V takem primeru škroplimo trte — tudi če so malo mokre ali tudi če malo prši — z 2% raztopino modre galice. Ako pri tem začne močno deževati in se škropivo ni posušilo na trsju, je škropljenje, ko dopušča vreme, ponoviti.

6. Pri napravi galice je treba previdnosti. Pravilno je, da raztopimo galico v polovici vode, v drugi polovici pa apno posebej in oboje zmešamo šele neposredno pred škropljenjem. Na 1 kg galice vzamemo 1 kg ugašenega čistega prahu ali 1½ kg gašenega apna. Pripravimo si brozge le toliko, kolikor je isti dan potrebujemo.

7. Zmes napravimo s pomočjo belega fenolftaleinovega papirja, ki mora postati rdečkast. Vsi drugi načini, pa naj bodo še tako navidezno praktični, so manjvredni.

8. V primeru, da smo napravili preveč brozge, jo konserviramo za nekaj dni, če ji dodamo na 100 litrov 5 dk $\ddot{g}$ sladkorja ali 1 liter mleka; potem ne pade namreč na dno.

9. Ne oblivajmo trtja z galico, temveč škropimo vedno na fino, kakor da bi megla padla na trsje. Poškropimo vse zelene dele, zlasti grozdje in liste okoli njega tudi na spodnji strani. Za drugo in tretje škropljenje lahko vzamemo razpršilnike, ki prše bolj na široko in ki prav fino delujejo (kolenasti razpršilnik).

10. Vinograd naj bo čist plevela. Vinogradnike pa opozarjam ponovno, da si nabavijo le dobre škroplilnice, to so sistemi „Vermorel“ in „Austria“, ki jih ima Kmetijska družba letos po znižanih cenah v zalogi. (Glej inseratni del.)

Fr. Kafol.

Proti spomladni pozebi.

Naši vinogradniki so v zgodnji pomladi redno izpostavljeni nevarnosti pozebe. Pa tudi druge kulture. Proti tej nezgodi nimamo bolj izdatnega pripomočka, kakor je kajenje. Po naprednih deželah obstoje posebne organizacije za obrambo vinogradov in drugih kultur pred slano. Pri nas nismo prišli še tako daleč, da bi bili tudi pri nas potrebni take organizacije. Za skupni nastop v tako važnih gospodarskih vprašanjih smo še premalo razviti. Zato bi morala po prizadetih krajih naša županstva vse potrebno ukreniti, da se preprečijo po možnosti take elementarne poškodbe, kakor je spomladna pozeba.

Za kajenje proti slani se je treba pripraviti, in sicer s tem, da napravimo na primernih mestih vinograda kupe iz listja, mahu, trave, rožja, trsk itd. Te kupe je delati na takih mestih, da se vali dim po vsem vinogradu (oziroma drugih kulturah). Ob preteči nevarnosti je te kupe zažgati. Kupi naj zažene gorijo ali bolje rečeno tlijo, da se razvija kolikor mogoče veliko gostega dima. Vsa ta obramba z dimom je tembolj uspešna, čim večje število vinogradnikov jo izvaja. Najbolje je, da se udeležujejo tega dela vsi posestniki ogroženih vinogradov. S kurjavo ozir. s kajenjem je pričeti že v prvih jutranjih urah, že ob 2. popoldni.

Vse to vedo prav dobro tudi naši vinogradniki, saj se je že večkrat o tem pisalo. Če bi se primerila letos taka pozeba, bi šla le na rovaš prizadetih vinogradnikov, ki niso ničesar podvzeli.

G. nadučitelj v p. M. Breznik nam je poslal kratak člančič o tej stvari, iz katerega povzamemo, da so na Štajerskem že pred 30 in več leti preganjali nevarno pozebo s pomočjo takih „kresov“, ki niso goreli s plamenom, ampak ki so razvijali le gost dim, da je polegal na zemljo.

Storimo tudi pri nas tako, da se rešimo te nevarnosti!

— r —

Cepljenje hmelja.

Prof. inž. Vinko Sadar.

Prvi poskusi s precepljanjem hmeljnih trt so bili napravljeni na Angleškem. Na Češkem se s tem bavi dr. Blátný, v Jugoslaviji je pa izvršil zelo obsežen poskus, menda v Evropi najboljše, posestnik Juraj Čáni v Petrovcu, Bačka.

Juraj Čáni je že pred nekaj leti prišel na misel poboljšati hmelj na sličen način kakor poboljšujemo

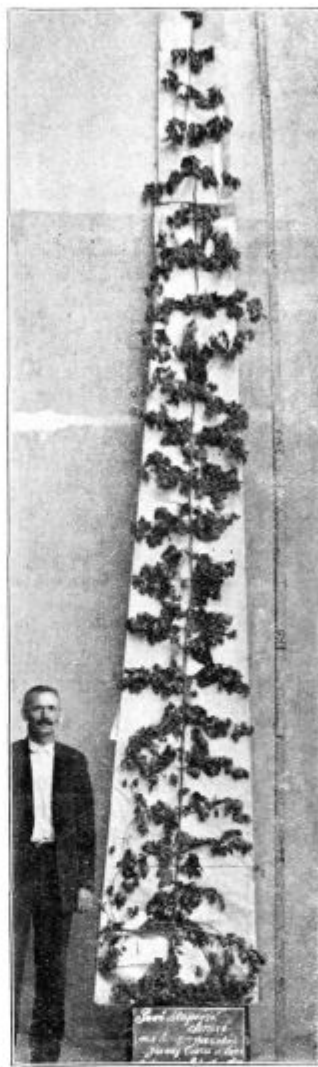
vinski trs. Delal je manjše poskuse, ki so ga ohrabрили, da je l. 1927. precepil na svojem petrovskem posestvu okoli 10.000 rozg navadnega poznega (virtenberškega) hmelja s cepiči srednjepoznega angleškega Goldinga, ki raste ondod. Uspeh je bil odličan. Prijelo se je 95% cepljenk. Cepljenje rastline so bolje prenašale sušo, v 29 dneh so dosegle povprečno višino 147 cm (pod. 22.), narastle so do 5½ m visoko (pod. 23.), bile so že v začetku julija posute s cvetjem, cvetele so od zemlje do vrha in koncem julija odnosno v začetku avgusta so že lahko storže obirali. Rastline so bile proti smodu in škodljivcem (pajku) izredno odporne. Z 9500 cepljenk je nabral prvo leto 735 kg suhega, dobro dozorelega, lepo zelenega hmelja najboljše kakovosti. Storžki so vsebovali dvakratno množino lupulina odličnejšega vonja kakor na matičnih rastlinah. Pivo-varji so bili s storžjem tega pridelka bolj zadovoljni kakor z žateškim hmeljem. Večji pridelek, izborna aroma, krasna barva, mnogo lupulina, zgodno dozorevanje in odpornost proti boleznim in škodljivcem so glavne prednosti hmelja.

Vojvodinski hmeljarji si obetajo od te novosti velikih koristi. Prepričani so, da bodo na ta način proizvajali pridelek svetovnega slovesa in seveda tudi najboljše cene. Čánija vojvodinski hmeljarji že pridno posnemajo in na koncu leta bomo imeli že točne uspehe cepljenja hmelja.

Čáni cepi tako-le: Hmelj odgrinja in reže že zelo zgodaj, čim je to mogoče, torej na koncu februarja ali v začetku marca, in sicer pozni hmelj in Golding hkrati. Ko so mladice dovolj krepke, prične precepljevati navadno v začetku aprila, ko doseže trta okoli 50 cm višine. Cepi s kopulacijo kolikor mogoče blizu glave. Mladice poznega hmelja prireže poševno blizu glave, prav tako prireže cepiče Goldinga, cepič položi tesno na podlogo in ju poveže z gumijastim trakom. Cepič mora imeti vsaj 2—3 očesa.

Pod. 22. Prvo cepljenje Goldinga na pozni domači hmelj. V 29 dneh je cepljeni poganjek zrastle 147 cm visoko.

Pod. 23. Bogata rodovitost cepljenega hmelja. Cepljen trs je od tal do vrha 5½ m visoko poln storžkov. Ob strani stoji pos. Juraj Čáni iz Petrovca.

Delo gre hitro od rok in cepiči se radi primejo. Uren cepljar precepi dnevno 400 do 450 trsev. Ko pa cepič odžene, mora biti previden, da napelje le cepičeve mladice; vse druge, ki poganjajo pod cepičem, je treba odrezati. Hmelj sme mandati le 50 cm visoko, ker so tudi spodnje panoge plodne.

Spomladi, ko cepljeni hmelj obrezujemo, ga lahko tako obrežemo, da dobimo sadike, ki imajo nad cepljenim mestom še 2—3 očesa. S temi lahko poskušamo. Čáni misli, da bo iz teh dobil novo sorto hmelja, kar pa vsakdo, ki pozna biologijo rastlin, močno dvomi. Cepičeve mladice lahko tudi povlačimo in tako dobimo čez 2-3 leta nove trse.

Če moramo hmelj vsako leto nanovo precepljevati, pomeni to delo izdaten strošek, ki bi na rentabilnost prav gotovo vplival nepovoljno; vsekakor pa moramo računati, da nam bo lepša kakovost ta strošek poplačala.

Blátný pa meni, da bi imelo precepljevanje trajno vrednost šele tedaj, če bi cepili cele sadike ali če bi vcepili trsu ali sadikam očesa drugih sort. Poskus cepljenja cele sadike ni uspel. Podlogo in cepič je spojil s poševnim rezom ali z zarezo v obliki V, rano je zamazal s sterilnim kavčukom (leukoplastom), očesa na obeh delih je izrezal, toda podloga in cepič sta pognala lastna nova očesa in sta živela nezraščena vsak svoje življenje.

Lepše uspehe je dosegel, ko je vsadil očesa na sadike. Vzel je sadike s 4 očesi, vsa očesa je sedlasto izrezal, tako da je rana segala $\frac{1}{2}$ cm pod in nad oko. S sadik druge sorte je izrezal očesa z enako dolgo ploskvijo, da sta se rezi na sadiki in na očesu prav dobro krili. Vcepil je le 2 očesi, in sicer eno zgoraj in eno spodaj na sadiki. Očesa je pritrdil s leukoplastom, nad očesom in pod očesom ju je pa privezal s motvozom. Cepljene sadike je posadil v črno zemljo v lonec, ki ga je postavil na toplo (20) in je dobro zalival. Čez 10 do 12 dni so pričela vcepljena očesa odganjati in so se dobro prijala.

V praksi naj bi se cepljenje po Blattnemu vršilo tako-le: Hmelj je treba zelo zgodaj rezati in cepiti, ter traja zraščanje zelo dolgo. Precepiti je le gornje brste, vsa druga očesa je pa izrezati, da ne slabe vcepljenih. Cepljena mesta je treba zamazati s cepilnim voskom in privezati z lčjem. Očesa še ne smejo biti predolga in morajo biti čisto sveža. Na uro bi mogel spreten cepljar precepiti 20 sadik, vsako z 2 očesoma, 3 cepljarji bi torej mogli v 10 dneh precepiti en hektar.

To cepljenje je torej mnogo dražje kakor na cepljenje po Čanijevem načinu. Stroški bi po Blattni-jevem načinu znašali na ha 600 Din, po Čaniju na le 280 Din. Zdi se mi, da bo Čanijev način v praksi poprej prodl kakor Blattni-jev, čeprav bi bilo treba vsako leto precepljevati.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko-gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 23. Del ozimnega ječmena je podsejan s korenjem. Ali smem ta del pognojiti tudi s čilskim solitrom in kdaj? (E. K. v Ž.)

Odgovor: Kakor je povzeti iz Vašega vprašanja, hočete s čilskim solitrom gnojiti pred vsem ječmenu. Če pognojite s čilskim solitrom tudi ta del ječmena, ki je podsejan s korenjem, bo to korenju le koristilo. Gnojiti je pa najbolje, ko je korenje že izkalo, tako da mu čilski soliter takoj lahko zaleže. Po čilskem solitru bo tudi korenje močnejše. Pripomniti pa moramo, da mora imeti taka njiva že od prej zadosti drugih redilnih snovi, torej fosforove kisline in kalija, da bo korenje lahko debelo. Ene in druge redilne snovi mora biti zadosti v zemlji, sicer bo čilski soliter premalo izdal. R.

Vprašanje 24. Na mojih travnikih se nahaja v precejšnji množini plevel „čmerika“. Ni ga sicer toliko, da bi se izplačalo travnik preorati, vendar ga je dovolj, da mi dela precejšnjo škodo na travniku. Rad bi vedel, če se dobi kake vrste lopatca ali druga naprava, s katero bi se čmerika s koreninami vred izruvala. Kako uničim čmeriko na travnikih? (E. K. v Ž.)

Odgovor: Bela čmerika je zelo strupena rastlina in spada med najbolj nevarne travniške plevelce ter se ne da izlahka zatreti. V zemlji ima kratko, priskano, toda debelo in močno koreniko, katera je zunaj črnorjava, znotraj pa bela. Čmerika raste največ na visokih planinah, pojavi se pa tudi rada na mokrih dolinskih senožetih. Listi kakortudi korenine bele čmerike so zelo strupeni. Presna korenika diši zoprn in je grenkega, ostrega in žgočega okusa. Pcusušana rastlina izgubi te lastnosti skoraj popolnoma, če pa pride prah od korenike na nosno sluznico, jo tako draži, da začne človek močno kihati.

Če pokladamo prasičem listje čmerike, tedaj ga samo v največji sili žro, potem vsakokrat nevarno obole. Čmeriko je mogoče zatreti edinole z doslednim izruvanjem ali izkopavanjem spomladi. Za izruvanje napravljajo kovači posebne lopatce, s katerimi se globoko porežejo korenine. Izkopavati jo je treba že zgodaj spomladi. Priporoča se tudi pokositi jo vsako leto pred cvetjem, da se onemogoči dozorenje semena. Na ta način jo je treba zatirati vztrajno več let zaporedoma, če hočemo, da polagoma izgine. L.

Vprašanje 25. Mojo 8 mesecev staro svinjo bolijo noge. To opažam šele zadnjih 14 dni, da ne more stati na nogah. Kako zdravim ošibelost nog pri prasičih? (I. I. v L.)

Odgovor: Pri Vaši svinji sta lahko dva vzroka obolenosti nog: prehlada ali pa pomanjkanje fosforovokislega apna v krmi. Če leži svinja v mokroti v svinjaku, oziroma če je svinjak tako napravljen, da piha skozi pod, tedaj se prasiči kaj lahko prehlade in kot posledica nastopi obolenje nog. Odstranite vzroke prehlada, t. j. držite svinjak suh, čist in brez prepaha, nastiljajte pridno in bolezen bo samaodsebe izginila. Če je pa vzrok obolenosti nog pomanjkanje fosforovokislega apna v krmi, tedaj dodajajte krmi vsak dan žlico poklajnega apna, dajte v svinjak malo lesnega oglja in nekaj zemlje ter jo spuščajte vsak dan po nekaj ur na prosto v kak sadovnjak, da se nažre zemlje, trave in drugih snovi, ki jih telo potrebuje za pravičen razvoj. S tem bo tudi obolenost nog v kratkem času izginila. L.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Šinkov turn je zborovala 25. marca t. l. Od 43 udov je bilo 23 navzočih. Iz poročila o delovanju je povzeti, da je imel odbor 4 seje in da ima podružnica sedaj 2 brani in 1 čistilnik za žito. Blagajniški dnevnik izkazuje skupaj 2095 Din denarnega prometa. V novi odbor so bili izvoljeni: Fr. Zamen načelnikom, za odbornike pa Fr. Podgoršek, Jožef Verbič, Fr. Črnivec, Fr. Rahne, Ivan Sršen, Iv. Žnidar in Andr. Rosulnik. Delegatom je bil izvoljen Fr. Zamen. Pri slučajnostih se je razpravljalo o rabi podružničnih strojev in o skupnem nakupu gnojil za ajdo.

Kmetijska podružnica Gor. Logatec je zborovala 1. aprila t. l. Od 27 udov je bilo 12 navzočih. Iz poročila o delovanju je povzeti, da je podružnica priskrbel članom potrebna umetna gnojila in izposojala kmetijske stroje. Računski zaključek izkazuje 1222 Din denarnega prometa. Delegatom za občni zbor je bil izvoljen Iv. Marinko. Pri slučajnostih se je med drugim obravnavalo tudi vprašanje hmeljarstva, ki ne obeta logaškemu okraju nobenega izboljšanja gospodarskega položaja.

Kmetijska podružnica Duplje je imela občni zbor dne 1. aprila t. l. Od 28 članov je bilo 11 navzočih. Iz računskega zaključka je povzeti, da je imela 3893 Din dohodkov in 2933 Din stroškov. Pri volitvi odbora so bili izvoljeni: P. Verdir načelnikom, Jož. Štular namestnikom, Fr. Lukan tajnikom, Jak. Mali blagajnikom, odbornikom pa Jož. Urbanc, Fr. Rakovec in Jak. Šter. Delegatom je bil izvoljen Jož. Teran. Pri slučajnostih se je sklenilo napraviti drevnico in vzeti v ta namen zemljišče od Gas. društva. Razentega se ima prirediti shramba za podružnično orodje.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Tečaj za gospodarske praktikante (vajence) na kmetijski šoli na Grmu, ki je bil objavljen tudi v našem listu, se prične šele s 15. majem 1928. Rok za vlaganje prošenj je podaljšan do 5. maja. Opozorjamo kmetske posestnike na važnost tega tečaja in priporočamo, da se poslužijo ugodnosti brezplačnega

strokovnega šolanja svojih sinov v polni meri. Prošnje se naslovijo na ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu, p. Novo mesto.

Sklep gospodinskega tečaja v Kranju. Tri dni so hodili obiskovalci v velikem številu gledat razstavo ročnih del in kuhinjskih izdelkov, katero so priredile gojenke gospodinske šole v Kranju. Razstava je bila tako krasna, da je vsakdo le strmel, kako morejo tekom šestih mesecev dekleta tako napredovati in se za gospodinjstvo toliko koristnega naučiti. — Požrtvovalno so poučevali: dr. Fajdiga o higieni, okrajni ekonom Golmajer o kmetijstvu in ravnatelj Žirovnik o sadjarstvu, izvrstno izvežbane šolske sestre pa o drugih panogah gospodinjstva. — Dekleta so bila zelo pridna in so dobila odlična izpričevala. To je pravi napredek, ki bo mnogo koristil našim kmečkim hišam. Srečni fant, ki dobi tako izvežbano nevesto. Srečna je vsa Gorenjska, da ima tak zavod v svoji sredi. — Ob sklepu so imeli nagovore voditelj zavoda dekan Koblar, ki je omenjal, kako naj gojenke v življenju izrabljajo ta dobljeni pouk; župnik Piber je govoril o pomenu gospodinskih šol; sreski poglavar Žnidaršič pa je toplo pohvalil zavod in zagotovil, da ga bosta vlada in oblastni odbor z veseljem podpirala. — Končno so dekleta pokazala, da znajo tudi izborni peti. Gostje so se poslovlili prav zadovoljnega srca.

GOSPODARSKE STVARI.

Ljubljanski velesejm. Čim dalje bolj se bliža zaključek roka za priiglaševanje k udeležbi na letošnjem Ljubljanskem velesejmu, ki se vrši od 2. do 11. junija. Dosedaj priiglašeni razstavljalci so zasedli že večino razstavnega prostora in kdor še reflektira na lepo in ugodno mesto, naj se takoj prijavi. Reklama in propaganda sta zlasti v današnjem času splošnega zastoja in gospodarskega boja vsakemu podjetju prepotrebni. Vsak industrijec, obrtnik in veletrgovec, ki se poslužuje velesejma res dobrega renomeja, mora uvideti neprecenljivo korist, ki mu jo nudi taka razstavna institucija s svojo sistematično, vsestransko razvito, ogromno reklamo, saj more samo od nje pričakovati uspehov. Velesejm je organizirana skupna reklama vseh razstavljalcev v prid vsakemu posamezniku.

KMETIJSKE NOVICE.

Okrajni živinorejski odbor za sodni okraj Kranjska gora priredi dve živinski razstavi, združeni s premovanjem, in sicer 4. maja t. l. na **Jesenicah** in 5. maja t. l. v **Kranjski gor.** Obe razstavi se priredita samo za občine tega sodnega okraja. Razstavi sta zelo potrebni, ker v kranjskogorski dolini ni bilo izza predvojne časa še nobenega premovanja goveje živine. Želeti je, da priženejo živinorejci res lepe, postavne in najbolj mlečne živali. Premovanje je namenjeno samo za krave in telice, ker bodo dobri plemenski biki premovani na uradnem licencovanju, ki se bo vršilo najbrže posebej. Pričetek razstav je ob 7. uri zjutraj.

KNJIŽEVNOST.

„**Naše Gorice**“, glasilo Vinarskega društva v Mariboru prinaša v svoji 4. številki sledeče strokovne članke: Nekaj o kmetijskem ministrstvu. — Novi davčni zakon. (Nadaljevanje.) — O sestavi rodne zemlje v Mariborski oblasti. — Problem vinogradništva v Mariborski oblasti. — Zapolnjevanje in zalivanje vina. — Grobanje. — Naše vinogradništvo. — Boj osam in sršenom! — Vzorčni vinski sejm v Beli Krajini. —

Zgodovinska črtica o štajersko-zagorski kokoši. — „**Naše Gorice**“ so naprednemu vinogradniku nujno potreben časopis, ki ga naj nihče ne zamudi naročiti, kdor ga še nima. Novi naročniki dobe še vse letošnje številke. Naročnina znaša letnih 30 Din. Naročila sprejema upravništvo „**Naših Goric**“ na vinarski šoli v Mariboru.

DRUŽBENE VESTI.

Naročnikom galice!

Galica je prispela in se že razpošilja. Kdor jo je naročil bodisi pri podružnici ali županstvu, jo dobi v zmislu odredbe oblastnega odbora do 50 kg po znižani ceni, ostalo količino pa po svoj čas v tem listu objavljeni ceni.

Kmetijska družba.

URADNE VESTI

Poročilo

o delovanju Kmetijske družbe za Slovenijo v l. 1926.

(Dalje.)

Sadjarstvo je družba pospeševala z oddajo sadnega drevja, z nabavo sredstev proti sadnim škodljivcem in boleznim in z nabavo raznih priprav, ki so potrebne v sadjarstvu. Izvedla je v tem letu tudi poskuse glede učinka domačega proizvoda arborina in inozemskega sredstva karbokrimpa, da s tem dožene vrednost enega ali drugega sredstva.

Vinogradništvo je podpirala z oddajo modre galice in žvepla, škropilnic in raznih drugih sredstev, ki so potrebni v vinarstvu in kletarstvu.

Za kmetijsko knjigovodstvo je izdala zaenkrat gospodarski dnevnik, ki naj tvori začetek za vpeljavo pravega kmetijskega knjigovodstva v Sloveniji.

Tudi **druge kmetijske panoge** je podpirala, v kolikor ji je bilo to mogoče in v kolikor so ji sredstva to dopuščala.

Družbena drevesnica.

Družbena drevesnica na Poljanah se je v tem letu prenovila in olepšala. Predvsem je mesto razširilo Poljansko cesto, v kateri namen je družba morala odstopiti okrog 600 m² svojega zemljišča. Zato je pa mesto zgradilo ob drevesnici lično betonsko ograjo s pocinkano mrežo. Nadalje so se preširoke poti v drevesnici zožile, s čemer se je pridobilo precej prostora za saditev drevesc. Vse visoko drevje se je izkopalo, ker je oviralo razširjenje drevesnice. Začeli so se gojiti divjaki, da se s tem prihranijo izdatki zanje. Revidirale so se sadne vrste na podlagi sadnega sortimenta za Slovenijo, določenega od Sadjarskega društva. Napravilo se je betonirano gnojilišče in gnojnična jama. Namesto pokojnega drevesničarja Urbančiča je delo v drevesnici prevzel Ivan Brecljnik, ki se je doslej izkazal za zelo porabnega in agilnega.

V jeseni l. 1926. ter spomladi l. 1927. je družba naročila iz raznih drevesnic 17.400 divjakov različnih vrst in jih je posadila v svoji drevesnici. Razentega je nakupila kakih 7 kg pečk, da jih poseje za lastno vzgojo divjakov. Začelo se je gojiti tudi sadno grmičevje. V tej dobi je bilo oddanih iz drevesnice 5570 visokodebelnatih cepljenk jablan, hrušk in češpelj ter 350 pritlikavih hrušk, jablan in marelic. Ker se je izrabljena površina drevesnice znatno povečala, je pričakovati, da se bo čez 3 ali 4 leta oddajalo letno 14.000 sadnih drevesc.

Kmetijsko-gospodinjstva šola.

L. 1926. v 23. tečaju tega zavoda je bilo 18 gojenk in 6 seminaristinj iz raznih krajev Slovenije. Družba skrbi s tem zavodom v prvi vrsti za vzgojo čim večjega števila dobrih gospodinj za razne kraje naše ožje domovine. Njih naloga ne bodi samo, da skrbijo za svoje gospodinjstvo, temveč širijo imajo tudi med kmetiskim ženstvom zanimanje za pouk v tej panogi ter obenem tudi pospeševati prireditev gospodinskih tečajev med kmetiskim prebivalstvom.

Gospodinske učiteljice pa, v katere se vzgoje seminaristinj, čaka težavna, a zato hvaležna naloga, ki jim jo nalaga vodstvo potovalnih gospodinskih tečajev po deželi ali pa pouk na kmetijsko-gospodinskih šolah.

Žal da ta tako važen zavod družbe ne najde pri ministrstvih vedno take podpore, kakor bi jo z ozirom na svojo nalogo zaslužil in vsled česar pomenja navadno za družbo precejšnje breme.

(Dalje prih.)

VABILA

k občinim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelniki, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom dneva „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijske družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Breg pri Ptuj, na Vnebohod, 17. maja 1928. ob desetih dopoldne v gostilni Stražil na Zgornjem Bregu; **Gameljne, v nedeljo, 20. maja 1928.** ob treh popoldne pri Urincu v Srednjih Gameljnih; **Javor pod Ljubljano, v nedeljo, 20. maja 1928.** takoj po popoldanski službi božji v župnišču; **Koprivna, v nedeljo, 20. maja 1928.** po sv. maši pri mežnarju; **Ljubno, na Vnebohod, 17. maja** ob devetih dopoldne pri načelniku; **Mala Nedelja, v nedeljo, 13. maja 1928.** po rani sv. maši v „Društvenem

domu“; **Sovoden, na binkoštni ponedeljek, 28. maja 1928.** ob treh popoldne pri Lovru Telbanu v Podjelovem Brdu; **Škocijan, v nedeljo, 20. maja 1928.** ob osmih zjutraj v gostilni I. Globevnik v Škocijanu; **Šmartno pri Litiji, v nedeljo, 13. maja 1928.** ob sedmih zjutraj v veliki dvorani „Društvenega doma“; **za Mokronog in okolico, na binkoštni ponedeljek, 28. maja 1928.** ob polu treh popoldne pri načelniku Francu Zupančiču na Rakovniku pri St. Rupertu; **Sv. Bolfenk v Slov. goricah, v nedeljo, 20. maja 1928.** ob polu enajstih dopoldne v posojilnici.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Seno in žito in drugi pridelki	pšenica	1 q	395 do 400	— do 400	—
	raž	1 q	365 do 380	— do 350	—
	ječmen	1 q	365 do 370	— do 375	—
	ovsa	1 q	305 do 335	300 do 325	—
	proso	1 q	260 do 300	300 do 350	—
	koruza (nova, sušena)	1 q	305 do 315	300 do 325	—
	ajda	1 q	280 do 290	250 do 300	—
	fižol, ribničar	1 q	400 do —	400 do 500	—
	fižol, prepeličar	1 q	525 do —	— do —	—
	krompir	1 q	125 do 150	100 do 125	—
Seno in žito in drugi pridelki	sladko seno	1 p	100 do —	— do —	—
	kislo seno	1 p	60 do —	70 do 90	—
	slama	1 p	50 do —	45 do 55	—
Soveja živina	Voll I.	žive teže 1 kg	9 do —	8-25 do 9	—
	II.	1 q	8 do —	6-50 do 7	—
	III.	1 q	7-50 do —	— do —	—
	Krave, klobasariče	1 q	3 do 4 50	4 do 5	—
Prasidi	Teleta	žive teže 1 kg	12 do 14	— do —	—
	(Prigon v Ljublj. 67, v Marib. 420 glav.)				
	6-8 tednov stari	komad	200 do 300	150 do 200	—
	3-4 mesece stari	—	— do —	350 do 420	—
Kuri	5-7 mesecev stari	—	— do —	450 do 500	—
	debel	žive teže 1 kg	— do —	10 do 12-50	—
	debel	mrtve 1 q	— do —	15 do 16	—
	(Prigon v Ljublj. 360, v Marib. 233 glav.)				
Mleko, maslo, jela	pišaneč	komad	20 do 22	20 do 32-60	—
	kokoš	komad	25 do 40	40 do 50	—
	mleko	1 lit.	2-50 do 3	2-50 do 3-50	—
	smetana	1 q	— do —	10 do 14	—
	čajno maslo	1 kg	40 do 55	50 do 65	—
	surovo maslo	1 q	40 do 44	40 do 48	—
	bohinski sir	1 q	28 do 32	— do —	—
	sirček	1 q	— do 10	8 do 10	—
	jajce	komad	1 do 1-25	0-90 do 1-20	—
	trda drva	1 m ³	150 do —	140 do 150	—
Kuri	mehka drva	1 q	60 do 75	105 do 120	—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohman. — Tisk J. Blasnik na sl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

V zalogi imamo naslednje stroje svetovnoznanih tvornic kmetijskih strojev

Hofherr - Schrantz - Clayton - Shuttleworth

za katere je v Sloveniji Kmetijska družba prevzela vodstvo poslov.

Univerzalni jekleni plugi:

UP5 — z samovodom- črtalom, plužno s premično osjo, z rezervnim jeklenim lemežem, za globočino 16 cm; teža 71 kg Din 825.—

UP6 — isto, za globočino 16 cm; teža 74 kg. Din 870.—

UP7 — isto kot pri UP6, za globočino 18 cm; teža 82 kg Din 960.—

UPS — isto, lahek, za globočino 13—16 cm; teža 62.5 kg. Din 640.—

UPG — isto, Din 650.—

UPR — isto, Din 650.—

D6MN — isto, za globočino 13—16 cm; teža 69 kg. Din 910.—

Brane:

MES5 — železne, njivske, dvodelne, Din 735.—

MES6 — železne, njivske, tridelne, Din 1100.—

MES7 — težke, tridelne, Din 1165.—

Št. 19 — 65 kg, železne, njivske, tridelne, Din 695.—

F1 — verižne, travniške, 198 cm široke, teža 95 kg, Din 1595.—

Planeti:

Št. 8 — kot okopalnik osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 820.—

Št. 18 — ročni, Din 170.—

Slamozniznice:

Št. 74 — z ustjem 11", s klinjama na zamašnjaku, Din 3260.—

Št. 72 — ustjem 8", s klinjama na zamašnjaku, Din 2250.—

JEK — s klinjama na bobnu, Din 1240.—

JE — s klinjama na bobnu, Din 1485.—

CEJ za pogon z motorjem ali vitlom, Din 4440.—

Reporeznice:

C — z 4 vrstami nožev na vrtni plošči, Din 615.—

DF z noži na bobnu, Din 815.—

Robkači:

RR — za ročni pogon, izdeli na dan 40—50 hl, Din 1175.—

RRN — za ročni pogon, izdeli na dan 40—50 hl, Din 1255.—

Stroji za napravo zdroba:

Št. 3 — z obojestransko narebrenimi mlev. ploščami, debelost zdroba se da uravnati, Din 585.—

Št. 5 — z dvema narebrenima jeklenima valjčkoma, debelost zdroba se da uravnati, Din 1925.—

Žitočistilniki:

Št. 8 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešeti, Din 2650.—

Št. 7 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešeti, Din 3700.—

Vitli (gepelni):

G — za 2 konja, Din 7790.—

Z — za 1 konja, Din 4950.—

Posnemalniki:

„Olympic“ P1 za 80 l na uro, Din 1270.—

„Olympic“ P2 za 120 l na uro, Din 1640.—

Pinje:

„Olympic“ št. 1, za 5 l Din 620.—

„Olympic“ št. 2, za 10 l Din 750.—

„Olympic“ št. 3, za 15 l Din 1225.—

Sackov plug D7MN po Din 920.—.
 Sackov plug D6MNR po Din 770.—.
 Oklopne jeklene deske za Sackove pluge D7 MN po Din 90.—.
 Črtala za Sackove pluge D7 MN po Din 30.—.
 Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—.
 Sackovi plužni lemeži 7M24 po Din 52, 6R24 po Din 48.
 Sackov obračalni plug NW7 po Din 970.—.
 Sackov obračalni plug NW5 s črtalom in premično osjo po Din 1200.—.
 Sackov obračalni plug (glava) HAW7 po Din 520.—.
 Sackov osipalnik M po Din 700.—.
 Sackov podzemni plug (glava) XII po Din 400.—; glava z noži po Din 400.—.
 Sackov izruvač za krompir (glava) s 7 roglji po Din 320.—.
 Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.—; (glava) XXV (kopačice) po Din 440.—.
 Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.—.
 Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—.

Brane:
 Sackova 3 delna njivska brana Ia po Din 1600.—.
 Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—.
 Travniska brana A3 po Din 680.—.
 Travnški skazifikator na visokih kolesih Darius 14 (s 14 premikalnimi travn. noži) po Din 2100 za komad.
 Skarifikator Ara 16 za globoke brazde, kompletan po Din 1280 za komad.
 Travnške brane z zvezdnatimi členki AIII po Din 900.—, BIII po Din 1050.—, BIV po Din 1220.—.
 Sejalni stroj „Isaria“ širok 1,25, vrst 11, Din 4020.
 Trijerji (orig. Heidovi) razr. II/2 po 3600 Din.
 Trijerji (orig. Heidovi) razr. II/1 po Din 2600.
 Žitni čistilnik z 7 siti po Din 1350.
 Žitni čistilnik z 10 siti po Din 1520.
 Robkalni stroj za koruzo EMR po Din 950.—.
 Stroj za suho kvašenje žita Ideal po Din 950 komad.

„Vaš izvrstni „Thürpil“ je proti griži pri teletih tudi v najtežjih slučajih najbolje zdravilo.“ F. B. veleposestnik v G.

„Thürpil“ se dobiva pri živinozdravnikih in v lekarnah. Zahtevajte pristni „Thürpil“ in odklanjajte nadomestila. Edina tovarna: Cl. Lageman Chem. Fabrik Aachen. Zastopnik: „Lykos“ Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

KI JE PRIZNANO NAJBOLJE
 SREDSTVO ZA POVZDIG
 ŽIVINOREJE.

Inserirajte v „KMETOVALCU“

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neom. zav.

Rečun poštne hranilnice št. 14257 Brzjavka: „KmetSKI dom“ Telefon 2.847

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ul. šte. 1, pritličje

Daje:

Posojila na knjižbo, proti poročilu ter zastavi premicnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

vloge na 6% brez odknjižice 0% povedi čistih. Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.

Preskrbuje:

Kavcije inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakaznice na druga mesta. Uradne ure: vsak delavnik 8—12½ in od 3—4½.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.

OSIJEŠKA ŽELEZOLIVARNA IN STROJNA TOVARNA D. D., OSIJEK

Brzjavaj: OLT OSIJEK — Telefon št. 63 in 2-89

DVO-IN TROVRSTNE SEJALNICE ZA KORUZO, BRANE, ROBKAČE ZA KORUZO Z ENO ALI VEČ RUPAMI ZA POGON Z ROKO, NOGO ALI MOTORJEM, SLAMOREZNICE, REPOREZNICE I. T. D.

CENE IZREDNO NIZKE. — ZAHTEVAJTE PONUDBE.

Kmetovalci
 gnojite s

Kalijevo soljo

na en hektar (1¼ orala) s sledečimi količinami 40% Kalijeve soli: Pri žitih in travnikih: 100—150 kg (50—75 kg na oral). Pri krompirju, repi, pesi, detelji in koruzi: 200—300 kg (100—150 kg na oral). Na hmelju, vinogradu in sočivju: 250—350 kg, (125—200 kg na oral).

Večjo tu navedeno količino rabite na hektar (oral) tedaj, če v istem letu niste zadostno gnojili s hlevskim gnojem. Vsakoletno gnojenje s 40% kalijevo soljo, superfosfatom in apnenim dušikom je edino sredstvo za doseg najvišjih pridelkov. Tako gnojenje imenujemo **popolno gnojenje**. Že mešano gnojilo „Nitrofoskal Ruše“ je zelo priporočljivo.

Agrikulturno kemični urad Zagreb, Račkoga ul. 2/III

ki, deluje po nalogu znanega nemškega »Kali sindikata«, Vam da vedno brezplačna vsa potrebna pojasnila in brošure od vseh vrst umetnih gnojil.

Mala naznanila.

Is vreti predplačila, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Vsekega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje število. Upravištvu ne prevzame posredovanja.

Brinje, češplje, fige,

za žganjekuho ima v zalogi: Ivan Jelačin, Ljubljana. Vzorci pošljem na zahtevo. 9

Brinje prvovrstno, semenski oves in grahova

najceneje pri tvrdki I. Knez, Ljubljana, Gosposvet-ska cesta 3. 111

Zlato, srebro, platino,

srebrne krone in zlati denar kupuje po najvišjih cenah „Tovarna za ločenje dragih kovin“, Ljubljana VII, Sv. Jerneja cesta 8. 80

Gnojnične sode

iz mehkega in trdega lesa v različnih velikostih od 500 litrov dalje, trpežno izdelane, močno okovane, z razpršilnikom in dvakrat z karbolineumom impregnirane, nadalje izdeluje vinske in druge sode iz klanega slavonskega lesa v raznih velikostih „Sodarska zadruga v Tacnu“, p. St. Vid nad Ljubljano. (Cene so jako zmerne, za solidno izdelavo jamči zadruga.) 78

Jajca za valenje

po 3 Din komad od pravih štajerskih kokoši, zaklopna gnezda, nesna kontrola 150—218 jajc na leto, pošilja po povzetju: Oskrbništvo bar. Twickel, Maribor, Grajski marof. 127

Vabilo

k občnemu zboru Splošne gospodarske zadruge v Mokronogu, r. z. z. o. z. v likvidaciji, ki se bo vršil dne 20. maja 1928. ob 8. uri v prostorih gospoda Aleksandra Maicna z dnevnim redom: 1. poročilo o likvidaciji; 2. čitanje revizijskega poročila; 3. izvolitev hranilca knjig in 4. raznosterosti. Likvidatorji. 123

Krmske pese

več sto kg, prodaja Jakob Avšič, gostilničar v Klečah, pošta Ježica pri Ljubljani. 125

Gepeljne

zamenjam za električne motorje, isto zamenjam manjše elekromotorje za večje, razlika po dogovoru. Leopold Jesenko, Žirovnica 2. (Gor.) 124

Gospodarsko poslopje

40 m dolgo, obstoječe iz ene sobice, hleva za osem glav živine, velikega poda in dveh velikih šup, oddaljeno en četrti ure iz Ljubljane. Več se izve Vič-Glince pri Ljubljani, Tržaška cesta 31. 122

Plemenske mrjaščke

in nekaj plemenskih svinj križane angleške ali nemške žlahtne pasme, bele barve, dolgega, valjastega života, kratkega rilca in kratkih nog, dobre rasti, ješčnosti in plodovitosti kupijo zainteresenti iz Medjimurja. Zaželjena starost: od 3 do 7 mesecev. Ponudbe sprejema: F. Kulterer, sreški veterinar v Čakovcu. 121

Električne motorje

„Skodovih zavodov v Ljubljani“ se najtopleje priporočajo, ker so se po daljši uporabi izkazali kot prvovrstni! Janez Gregorc, posestnik v Mengšu št. 36. 120

Gepelj (vitel)

v dobrem stanju, je radi elektr. napeljave ugodno napredal pri: Jakob Vidmar, „gostilna pri Mokarju“, Ljubljana, Izanska cesta. 119

Jajca za valenje

čisto sveža od lepih pur, komad po Din 5, ima na prodaja Ana Lenarčič, Verdu, pošta Vrhnika. 115

Kupim večjo množino ključev

(amerikanske podloge za suho cepljenje) Riparila Portalis in Göthe št. 9 od 7 mm debeline. Naslov: Franjo Žihner, veletrgovca v Samošanah št. 37, pošta Sv. Marjeta pri Moškanjcih. 100

BOSULIN svečice

zoper jalovost krav in telic ter stramnično vnetje izdeluje in razpošilja samo: Lekarnar Mr. Stanko Hočevvar, Vrhnika 961 i škaflija z natančnim žvinozdravniškim navodilom 30.— Din in poštnine prosto, če se pošlje denar v pisnu naprej, sicer po povzetju. V zalogi tudi vsa druga zdravila za živino! 51

Simodolskega bika

za plemo od 12—16 mesecev starega kupi: Jakob Vidmar, gostilna „pri Mokarju“, Ljubljana, Izanska cesta. 118

Več američanskih panjev

močno obliedenih so radi preselitve na prodaj. Več se izve pri B. Burniku, art. major v pok., železarna Store pri Celju. 117

Lepega merjasca

za razpold, 6 mesecev starega, prodam ali zamenjam. Franjo Mihelič, Križovljanska Dubrava pri Moškanjcih. 116

Upravnika (šafarja)

srednje starosti, izkušenega ekonomista z najboljšimi spričevali, več hmeljarstva, zmožen slovensčine in nemščine se išče za takojšnji nastop službe. Ponudbe s potrebnimi dokazili je poslati na upravo „Kmetovalca“ pod šifro „Hmeljarstvo“. 126

Krmilno peso

(več tisoč kg) prodam ali zamenjam za lepo suho slamo! Anton Černe, Zgor. Šiška 25. 113

Knjižico „Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice“

v slovenskem, srbohrvatskem, nemškem, italijanskem in madžarskem jeziku priporočamo vsem kmetovalcem. Naroča se pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Cena 10 Din v predplačilu. (Denar se lahko priloži pisnu.)

Veilka stiskalnica

(preša za 12 hl) se ugodno prodaja! Vpraša se: Vili Turner, Fram pri Mariboru. 128

Kosilnica (Meba)

je na prodaj. Cena po dogovoru. Več se izve Vič-Glince pri Ljubljani, Tržaška cesta 31. 129

Malo posestvo

obstoječe iz lične hiše z lepo kletjo, gospodarskega poslopja z vodnjakom, sadnega vrta, njive in velike senožeti v Stični blizu cerkve je naprodaj za 75.000 Din. Naslov: Josip Gorišek, trgovec, v Stični (Zatična) na Dolenjskem.

Neposredno iz Čile je na Sušak dospela ladja s

ČILSKIM SOLITROM

Ker je uvozna carina ukinjena in prevozna tarifa znižana, se to najboljše dušičnato gnojilo, pripravno za vse ozimne in jare setve prodaja danes po znižanih cenah pri teh-le tvrdkah:

LJUBLJANA: Kmetijska družba za Slovenijo.

Gospodarska zveza.

VRHNIKA: Kmetijska zadruga.

HRASTNIK: Kemična tvornica.

BREŽICE: Skladišče Kmet. družbe.

CELJE: Tvrdka Westen.

ŽALEC: I. Krašovic, trgov. z umetnimi gnojili.

MARIBOR: Skladišče Kmetijske družbe, Meljska c. 12.

Vagonske dobave izvršuje: IVO CERINIĆ, Karlovac (Hrvatsko.)

Knjigo „Sadjarstvo“

drugo razširjeno in spopolnjeno izdajo, spisal Franjo Kafol, priporočamo vsem sadjarjem, da si jo takoj naročijo pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Turjaški trg 3. Cena 10 Din. 249

Trine škroplilnice in žveplalniki

„Vermorel“

Generalno zastopstvo za vsa kraljevina SNS

BARZEL d. d.

SUBOTICA

Dobivajo se tudi pri Kmetijski družbi v Ljubljani.

Gospodarji! Gnojite z APNENIM DUŠIKOM

najfinejšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji z apnenim dušikom, gnoji istočasno z dušikom in apnom. — Informacije o uporabi in množini, rentabilnosti kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

TVORNIKA ZA DUŠIK d. d. RUSE v Rušah pri Mariboru.

Ta tvornica proizvaja iztotočno mešano umetno gnojilo „NITROFOSKAL-RUSE“ katero sestoji iz apnenega dušika superfosfata in kalijeve soli. Kdor z Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno z dušikom fosforom, kalijem in apnom, ter si prihrani večkratno trošenje umetnih gnojil.

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 stran	Din 2400.—	1/8 strani	Din 400.—
1/2 strani	Din 1200.—	1/6 strani	Din 300.—
3/4 strani	Din 800.—	1/3 strani	Din 200.—
1 strani	Din 600.—	1/2 strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkevcih pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri tvrdki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matvezu Stržaj; v Ptuj pri Kmet. društvu.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtuh, Gor. Logatcu, Kostrivnici, Št. Jerneju, Železnikih, Frankolovem, Škofji vasi - Vojniku, Brežicah, Št. Ilju pri Velenju, v Velenju, Smartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Žalcu.

Deteljna, travna in druga semena.

Brez jamstva glede čistote in kaljivosti naj nihče naših udov travna in deteljna semena ne kupuje. Zahteva naj vselej natančno navedbo odstotkov čistote in kaljivosti in naj ne upošteva cenikov, ki teh navedb nimajo, kajti v tem slučaju gre navadno za slabo in staro seme, ki je le navidezno »ceneje«.

Kmetijska družba je lotos kupila najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezpredeničnost.

Cene za nadrobno oddajo so naslednje, pri odjemu celih vreč popust:

domača detelja, gorenjska	98% Č	90% K	26.— Din
lucerna, pristna francoska	96% "	90% "	42.— "
lucerna italijanska	98% "	91% "	30.— "
lucerna banaška	97% "	91% "	33.— "
hmeljna lucerna	97% "	85% "	18.— "
švedska detelja (inkl. 4% bele)	95% "	88% "	37.— "
bela detelja (inkl. švedske)	97% "	90% "	36.— "
mačji rep	99% "	95% "	14.— "
pasja trava	90% "	90% "	30.— "
francoska pahovka	90% "	85% "	22.— "
angleška ljulika	97% "	86% "	16.— "
laška ljulika	97% "	93% "	14.— "
travniška bilnica	98% "	95% "	32.— "
travniška latovka	85% "	85% "	36.— "

lisičji rep	60% "	75% "	64.— "
mehka stoklasa	80% "	80% "	12.— "
navadna šopolja	94% "	95% "	40.— "
pasji rep	98% "	80% "	76.— "
ovčja bilnica	80% "	90% "	28.— "

Vreče iz jute kakor tudi poštna frankatura se posebej računa po lastnih stroških.

Zmesi travnega in deteljnega semena. Iz gori imenovanih zajamčeno čistih in kaljivih vrst, sestavljene po strokovnih navodilih stanejo: I. za barski svet kg Din 28.—; II. za peščeno zemljo kg Din 28.—; III. za srednje težko zemljo kg Din 26.—; IV. za težko zemljo kg Din 26.—.

Semenska pesa in sicer: Mamut, rdeča po Din 14.— za 1 kg.

Eckendorfovka, rumena po Din 12.— za 1 kg.

Oberndorfovka, rumena po Din 13.— za 1 kg.

To seme je jamčeno pristno severonemško, najvišje kaljivosti.

Semenska grabora, (grašica), jara, po Din 4.50 za 1 kg.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, kljub ob napravila po možnosti ugodnejše cene.

Čilski soliter, 15.5% dušika, v vrečah približno po 100 kg po Din 3.50—, na drobno po Din 3.75. Večje količine po dogovoru. Nujno potrebno gnojilo za hmelj, koruzo in druge okopavine. Na hektar 200—300 kg.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500.— za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonске pošiljke.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15% po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal - Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklijena kostna moka. 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudniški superfosfat 16% po Din 88.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborna dušičnata gnojilo za vinograde po Din 200.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žilindra. V Ljubljani in Mariboru stane vreča 100 kg 18/19% Din 125.—, vsak odstotek višje vsebine Din 6 več. Pri pol ali vagonem odjemu po Din 122 franko vsaka postaja.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toličce po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.50 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol po Din 2.— za 1 kg Ljubljana, z vrečami (po 50 kg) vred.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 1/2 kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din in v steklenicah po dva kg po 15 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Arsokol (glej spis v števil. 5. lanskega „Kmetovalca“) svinecni preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk, proti listnim in krvavim ušem, v steklenicah po 100 gr Din 20.—

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Cepilna smola po 1/4 kg Din 15.—, 1/2 kg po Din 8.—

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Gumijeve cevi za škropilnice po Din 15.— za meter.

Gumijeve vezi, prvovrstne po Din 140 kg.

Gumijeve plošče po Din 10 za komad.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče 1/2 kg Din 30, 1/4 kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Merilo za sode, novost patent Matievič, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložitljiv aparat.

Mošne mere, žepne, mali format po Din 95.—

Modra galica 98/99%, zajamčena po 7.80 Din kg, pri odvzemu najmanj 100 kg, na drobno po Din 8.— za kg.

Natrij bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrolenol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12.50 za kg.

Porzol preizkušeno suho sredstvo za prašenje semena proti snetjavosti v zav. po 200 gr Din 20.—

Rafija la Madagaskar Mayunga po Din 26.— za 1 kg.

Sulikol (koloidalno žveplo) proti oidiu, v zavrtkih po pol kg Din 65, po 1 kg Din 120.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.— Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—

Škropilnice franc. znamke „Automatique“, nahrbtni Din 680.—

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—

Škropilnice Flora, dvolitrske, za vrtno nasade, po Din 370.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160. (Razpršilniki za veliko ročno škropilnico Din 18 za komad).

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane po 1 lit. Din 220, po 2 lit. 225 za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, Austria, originalna po Din 500.— in Kosma, po Din 520.—, originalna Vermorel po Din 520.—, prava francoska Superieur po Din 500, Cantechler po Din 520 za komad.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, brizgalna cev s pipo in cedilom po Din 65 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.60 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.90 za 1 kg.

Žveplov trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik Torpille Vermorel, nahrbtni po Din 450, Kovina, nahrbtni po Din 420, za komad.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki ročni po Din 65 komad.

Vrtnarsko orodje, orig. tvrdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo od Din 33 do 140, peresa k škarjam po Din 1.—

Žage za drevesa od Kunde, Din 52.—, Din 60.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Opozarjamo mlekarne na znižane cene večjih posnemalnikov „Baltic“ in „Titan“.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralci „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—

Posnemalnik „Titan“ za 150 lit. po Din 2200.—

Posnemalniki: Domo H za 30 lit. po Din 750, AX za 40 lit. po Din 950, M za 70 lit. po Din 975 komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, E2 za 100 lit. po Din 1250.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 540. M. O. za 60 lit. Din 1100, za 100 lit. K1. po 1500 Din, za 130 lit. K2. po Din 1700 ali isti stroj s podstavkom Din 2750.

Požiralnikove cevi za teleta 160 Din, za goved 320 Din.

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija) v škatlicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 880, 360 cm po Din 895, 390 cm po Din 910, 420 cm po Din 930, 290/420 cm po Din 1080.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 76.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje, železne z 10 zobmi po Din 10.—

Grablje, železne z 12 zobmi po Din 12.—

Grablje, železne z 14 zobmi po Din 14.—

Grablje, železne z 16 zobmi po Din 16.—

Lopate za šitiranje po Din 20.—

Lopate za nakladanje po Din 20.—

Vile, železne s 3 roglji po Din 13.—

Vile, železne s 4 roglji po Din 14.—

Vile s 4 roglji, garantirane po Din 20 komad.

Kultivatorji (ročni) po 18 in 25 Din komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. spis v Kmetovalcu števil. 15), po Din 80.— za garnituro.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pasti Din 5.—

Francoski ključ (francozi) Rapid, mali po Din 35.—, srednji po Din 62.—, veliki po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R16 po Din 1900.—

Sackov plug R14MN po Din 1600.—

Sackov plug D8MN po Din 1000.—